

Den daværende regering havde i folketingsårene 1971/72 og 1972/73 fremsat forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet (den såkaldte »storamtsløsning«), men der havde ikke kunnet samles flertal for denne løsning. Vedtagelsen af hovedstadsrådsordningen var således resultatet af et kompromis.

Efter hovedstadsrådsloven omfattede hovedstadsordningen Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Københavns, Frederiksberg og Roskilde Amtskommuner, der er sekundærkommuner for 50 primærkommuner. Hovedstadsordningen berørte hermed ca. 1/3 af landets befolkning. Hovedstadsordningen var derfor en væsentlig undtagelse fra det almindelige kommunale system for det øvrige land.

Da ordningen med en 3-leddet kommunal struktur kunne indebære risiko for koordinations- og kompetenceproblemer og en forøgelse af administrationsudgifterne blev det ved vedtagelsen bestemt, at hovedstadsrådsloven skulle tages op til revision i 1976/77.

Om Folketingets behandling af hovedstadsrådslovsforslaget henvises til Folketingstidende 1972/73, sp. 6229, 6621, 7249 og 7636, tillæg A sp. 6081, tillæg B sp. 2465 og 2589 samt tillæg C sp. 1847.

I folketingssamlingen 1976/77 blev revisionen af hovedstadsrådsloven udskudt til folketingssamlingen 1980/81. Der henvises til Folketingstidende 1976/77, 1. samling, sp. 2410 og 3740, samt tillæg A sp. 2413.

I folketingssamlingen 1980/81 vedtog Folketinget på ny at udskyde revisionen. Grundlaget for Folketingets behandling af lovforslaget var dels et udvalgsarbejde (Bet.nr. 888/1979 om Hovedstadsrådets struktur og opgaver), dels indenrigsministerens redogørelse af 7. maj 1980 om hovedstadsområdet (Folketingstidende 1979/80, sp. 8890 og 9507). Der henvises til Folketingstidende 1980/81, sp. 307, 605, 7504 og 7884 samt tillæg A sp. 505, tillæg B sp. 451 og tillæg C sp. 393.

I folketingssamlingen 1983/84 vedtog Folketinget at ophæve revisionsbestemmelsen i hovedstadsrådsloven. Dette var i overensstemmelse med ønsket hos et flertal af de kommunalbestyrelser, der havde udtalt sig over bet. nr. 988/1983 om »Hovedstadsrådet-Hovedstadsområdet«, der var afgivet af Kommissionen om Hovedstadsrådet. Der henvises til Folketingstidende 1983/84, 2. samling, sp. 109, 452, 2109 og 2364, tillæg A sp. 533, tillæg B sp. 167, og tillæg C sp. 75.

4. Hovedstadsrådet, dets opgaver og administration

Hovedstadsrådet har 37 medlemmer, der vælges ved indirekte valg blandt medlemmerne af kommu-

nalbestyrelserne og amtsrådene i hovedstadsområdet. Udpegelsen til pladserne i rådet sker af de forskellige partiers grupper i Københavns Borgerrepræsentation, Frederiksberg Kommunalbestyrelse samt Københavns, Frederiksberg og Roskilde Amtsråd. Hovedstadsrådet har i dag 10 medlemmer fra Københavns Kommune, 2 fra Frederiksberg Kommune, 13 fra Københavns Amtskommune, 7 fra Frederiksberg Amtskommune og 5 fra Roskilde Amtskommune.

Under Hovedstadsrådet er der nedsat et planlægnings- og økonomiudvalg, et miljøbeskyttelsesudvalg og et trafikudvalg, hvert bestående af 13 medlemmer (det tidligere sygehusplanlægningsudvalg blev ophævet den 1. januar 1986).

I hovedstadsrådsloven, som i det væsentligste indeholder styrelsesregler, er i § 14 angivet rammerne for rådets virksomhed. Herefter skal Hovedstadsrådet

- varetage regionplanlægning,
- varetage samordning, udbygning og drift af kollektiv lokaltrafik og medvirke til en samlet trafikplanlægning,
- medvirke ved planlægning og gennemførelse af en samlet miljøbeskyttelse,
- varetage planlægning af vandforsyning og
- forestå en overordnet sygehusplanlægning.

De nærmere regler for varetagelsen af disse opgaver findes i speciallovgivningen inden for de forskellige fagministeriers områder.

Ud over de nævnte opgaver kan Hovedstadsrådet alene varetage opgaver, som ikke ved lovgivningen er henlagt til kommunerne, amtskommunerne, staten eller andre, og kun med indenrigsministerens samtykke. I praksis har det særligt været forskellige tilskudsordninger, som Hovedstadsrådet har fået godkendt i henhold til denne bestemmelse, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2.

På de opgaveområder, der er angivet i hovedstadsrådslovens § 14, og som er blevet udfyldt i efterfølgende lovgivning, varetager Hovedstadsrådet som hovedregel de opgaver, som varetages af amtsrådene i det øvrige land. Bortset fra opgaverne vedrørende regionplanlægning, kollektiv trafik og sygehusplanlægning, er Hovedstadsrådets beføjelser og amtsrådenes beføjelser i det øvrige land på de pågældende områder de samme. På regionplanområdet har Hovedstadsrådet enkelte styringsmidler, som amtsrådene ikke har i det øvrige land.

I øvrigt er der ved frikommuneforsøg sket en overførsel til amtsrådene af Hovedstadsrådets sagsbehandling og tilsynsopgaver i henhold til miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven.

Hovedstadsrådets administration er indrettet med en centralforvaltning og en særlig forvaltning, Ho-